

Wijkgerichte aanpak

Hoe zijn die kosten (35.000 per woning) tot stand gekomen? M.a.w. welke maatregelen zitten daarin?

- *Dit zijn isolatie (van vloer, gevel, dak en glas), lage temperatuur afgiftesysteem (vloer/wand verwarming) en een warmtepomp. Dit bedrag wordt als richtlijn gebruikt door o.a. Mileucentraal.*

Wordt er ook rekening gehouden met de mogelijkheid om gas door waterstof te vervangen?

- *Alhoewel het gasnet in Nederland daar geschikt voor is te maken voorzien we dat de eerste decennia er geen grote rol is weggelegd voor waterstofgas in woningen. Duurzame waterstofgasproductie staat nog in de kinderschoenen. Voor het produceren van waterstof is veel elektriciteit nodig en dat is er nog niet. Als de productie opgeschaald is zullen eerst de industrie (hoog temperatuur) en de transportsector daarvan gebruik maken.*

U heeft het over voorbereiden voor een warmtepomp. Hoe groot schat u de kans in dat wij waterstof geleverd kunnen krijgen in de toekomst?

- *Op korte termijn is de kans erg klein (zie antwoord op de vorige vraag) Op de lange termijn worden de kansen groter. Tot die tijd zijn oplossingen als een warmtepomp een goede (tussentijdse) oplossing.*

Onze kruipruimte bestaat uit een betonnen bak, hoe zinnig is dan vloerisolatie?

- *Vloerisolatie is altijd zinnig, tenminste aan de onderkant van de vloer. Bodem isolatie heeft dan weinig toegevoegde waarde als de kruipruimte geventileerd wordt. Zeker bij vloerverwarming is isolatie belangrijk anders ben je je kruipruimte aan het verwarmen.*

Als je je vloer laat isoleren, moet je ventilatie aan laten brengen.

- *Dat is wel verstandig. Een hoge luchtvochtigheid creëert ook een koudebrug.*

Tot welke isolatiewaarde kan de vloer / gevel en dak geïsoleerd te worden voor ca. € 35.000,-?*

- *Dan hebben we het over isolatie die je aan kunt brengen zonder de vloer/gevel/dak bouwkundig aan te passen. Dus spouwmuur vullen, voorzetwanden, dakisolatie aan de binnenzijde. Isolatiewaarde hangt af van de toegepaste materialen. De isolatiewaarde is niet zo hoog als bij een complete renovatie waarbij de hele schil van de woning vervangen wordt.*

In Driemanspolder zijn veel woningen met zgn Kwaaitaal vloeren. (Kwaaitaal staat bekend om het mogelijk afbrokkelen, cq betonrot in de vloer). Is het dan verstandig om de vloer te isoleren of beter de bodem te isoleren.?*

- *Als de vloer er niet binnen 10-15 jaar vervangen gaat worden is isolatie nog steeds een goed oplossing. Beter is om de vloer te vervangen door een nieuwe goed geïsoleerde vloer met vloerverwarming.*

Wij hebben de kruipruimte met piepschuim vlokken laten vullen wat de vochtigheid in de kruipruimte heeft verbeterd.*

- *Bodemisolatie is een goede optie. De laag op de bodem voorkomt vocht in de kruipruimte en daardoor koelt de lucht in de kruipruimte minder af.*

Alleen de drive in woningen hebben Kwaaitaal vloeren, bodem isolatie aanbrengen en minimaal ventileren zou mijn advies zijn.*

- Altijd mooi dat ervaring van bewoners aansluiten bij onze eerdere adviezen.

Kleine energiebesparende maatregelen

Over het laag zetten van de thermostaat hoor ik verschillende dingen: temperatuur laag zetten geeft bij het verwarmen dan weer meer verbruik om de kamer weer op temperatuur te brengen. Wat is daarin dan wijsheid?

- *Volgens Milieucentraal is het zuiniger om 's nachts de thermostaat tot maximaal 5 graden lager te zetten. [kanttekening; dit geldt alleen voor hoge temperatuurverwarming. Bij vloerverwarming is een constante temperatuur zuiniger]*

Nog een tip: probeer je CV ketel op een lagere temperatuur te zetten - staat hij nu op 80C? Probeer eens 70, of 65.

- *Goede tip! Is ook goed te combineren met ventilatoren aan de onderkant van je radiatoren (je maakt er zo een soort convectorverwarming van). Er is onlangs een campagne gestart om je CV-ketel op 50 graden te zetten.*

Geeft een lage temperatuur geen risico op legionella?

- *Zelfs als de CV-ketel op 50 graden staat zal het tapwater op hogere temperaturen verwarmd worden. De 50 graden is alleen bedoeld voor het verwarmingsstelsel. Dus geen risico op legionella.*

Zonnepanelen op het dak van een ander

Waarom zou je deelnemen als je niet inlegt?

- *Voor het duurzame gevoel! Zo kunnen mensen met een kleine portemonnee ook hun steentje bijdragen aan de energietransitie.*

We krijgen met 2713 het dak toch wel gevuld?

- *We werven al bijna 2 jaar voor dit dak dus gaat het moeizaam. We hebben echter hoop dat met de nieuwe regeling de bezwaren om deel te nemen weggenomen worden.*

Hoe wordt de brandverzekering van het gebouw geregeld, want er zijn verzekeraars die geen pv panelen op grote daken willen verzekeren?

- *Wij hebben nog geen ervaringen met verzekeraars die moeilijk doen. Brandweer geeft soms wel een negatief advies af maar dat heeft dan vooral te maken met de bedrijfsactiviteiten in het pand. Stoffen met een hoog explosiegevaar is zo'n voorbeeld. Brandgevaar in zonneparken op daken die los van het gebouw blijven lopen weinig risico mist ze volgens de juiste veiligheidsnormen geïnstalleerd zijn.*

Misschien ligt het aan mij maar ik zie geen sheets...?

- *Dat probleem is tijdens de sessie niet op te lossen. De video en presentatie worden op een later moment nog gedeeld.*

Ik hoor er vanavond voor het eerst van.

- *DEZo beschikt niet over een groot marketing budget om promotie te maken voor onze zonneparken. Sporadisch maken we gebruik van gratis mogelijkheden (interview streekblad, facebook en onze website)*

Externe PV panelen gelden niet als bijdrage voor jouw energie label.

- *Dat klopt. Op dit moment wordt de opbrengst van de zonnepanelen op een ander dak niet meegeteld voor het energielabel. Diverse organisaties zijn wel in overleg met de overheid om dit mogelijk te maken.*

Dat klopt maar als je eigen huis vol is, dan levert investeren in zonnepanelen meer op dan op de spaarrekening?

- *Investeren in zonnepanelen levert in elke situatie meer op dan een spaarrekening.*

Mijn Woningplan

Ik zou in deze wijk deze woningen geen woningnoodwoningen noemen, ze zijn destijds op de markt gebracht als ruime herenhuizen, maar nu vooral bekend als BOB woningen?

- *Dat klopt, toevallig was de voorbeeldwoning een exemplaar dat tijdens de woningnood gebouwd is. Het geldt zeker niet voor de hele wijk*

Adviseren jullie ook op blokniveau?

- *Mijn Woningplan is speciaal gemaakt voor individuele huiseigenaren. Blokadvies is mogelijk, bij eerdere bijeenkomsten is er al gepeild of er animo voor is, wat het geval bleek. Reimarkt kan faciliteren bij uitvraag van de markt.*

Is er al ervaring met een collectief bodemwarmtesysteem eventueel in combinatie met individuele warmtepompen?

- *We horen bij Reimarkt wel over de mogelijkheden maar zijn het in de praktijk nog niet tegengekomen. DEZo heeft een werkgroep die hier mee bezig is. We kennen een aantal praktijkvoorbeelden. DEZo is van plan om later specifiek op dit onderwerp nog een sessie te organiseren.*

Hoe kan ik meten of mijn woning voldoende geïsoleerd is?

- *Bij de energiescans van DEZo wordt dit niet gemeten maar op basis van bouwbesluit en reeds toegepaste maatregelen wordt een inschatting gedaan op de RC waarden. Op de markt worden wel metingen aangeboden tegen behoorlijke kosten. Voor een deel van die kosten is subsidie beschikbaar.*

De drive-in woningen hebben grote raam t.o.v. de muren. Is de spouwmuurisolatie geschikt?

- *Als het glasoppervlak veel groter is dan het geveloppervlak zullen de effecten van spouwmuurisolatie kleiner zijn. De kosten voor spouwmuurisolatie worden ook minder (minder volume). Het blijft dus zeker de moeite waard om te isoleren. In dit type woningen zijn vaak radiatoren voor de gevel geplaatst (ipv onder de ramen). Dan is het zeker een zaak om spouwmuurisolatie toe te passen anders verlies je warmte van je radiator door de gevel.*

Gaat Zoetermeer nog subsidies vrijgeven voor deze energie maatregelen? En/of zijn de subsidies voor 2021 al bekend?

- *Zoetermeer heeft geen gemeentelijke subsidies. 2 weken geleden is bekend gemaakt dat de bestaande landelijke subsidies 2 jaar verlengd worden. Het is nog niet duidelijk wat de hoogte van de subsidiebedragen worden of dat de voorwaarden gelijk blijven. De SEEH regeling zal in de ISDE regeling worden opgenomen.*

Er is pas een adviseur bij ons langs geweest voor spouwmuurisolatie. Er zit een verdeelkast van KPN in de muur (koudebrug) en onderin ligt puin. Daarom is ons spouwmuurisolatie afgeraden. Hoe zien jullie dat?*

- *Puin onderin de spouwmuur zorgt inderdaad voor een koudebrug. In de meeste gevallen is het wel mogelijk om dat puin te verwijderen. Daarvoor worden er stenen uit de gevel verwijderd om toegang te krijgen. Dit maakt alles wel duurder. Of het nog zinvol is om te isoleren heeft ook te maken met het totaal oppervlak van de gevel dat geïsoleerd kan worden.*

gaat het ook om de spouwmuur tussen twee rijtjeswoningen in?

- *In de regel niet. Behalve als de burens niet of nauwelijks verwarmen. Zolang de burens ongeveer op het zelfde niveau verwarmen wordt dit gezien als een binnenruimte.*

Een warmte pomp na 15 jaar vervangen is veel duurder dan een ketel vervangen na 15 jaar hoe is dit qua CO2 productie om nieuwe warmte pompen te maken?

- *Er zijn ons geen feiten bekend dat bij de productie van een warmtepomp meer CO2 productie gemoeid gaat dan bij de productie van een CV-ketel. In alle gevallen van duurzame installaties (bijv. windmolens en zonnepanelen) wordt de CO2 uitstoot bij productie binnen enkele jaren gecompenseerd door de besparing bij gebruik van de installatie.*

Vragen met een * zijn tijdens de sessie niet beantwoord.